

Ο ναύαρχος Καρλ Ντένιτς, διάδοχος του Χίτλερ για πέντε μέρες, έδωσε την έγκρισή του κι ένας στρατηγός υπέγραψε την άνευ όρων παράδοση των γερμανικών δυνάμεων που βρίσκονταν στη Βόρεια Γερμανία και στις Ολλανδία, Δανία και Νορβηγία. Ήταν 5 Μαΐου του 1945. Δυο μέρες αργότερα, η τελετή της παράδοσης επαναλήφθηκε, για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ο πόλεμος στην Ευρώπη έληγε πανηγυρικά. Αυτή τη φορά, για λογαριασμό της Γερμανίας, υπέγραψε ο στρατάρχης Γουλιέλμος Κάιτελ, αρχηγός του γερμανικού επιτελείου. Στη δίκη της Νυρεμβέργης, ο Ντένιτς καταδικάστηκε σε φυλάκιση. Ο Κάιτελ σε θάνατο κι εκτελέστηκε το 1946. Κι οι δυο βρέθηκαν ένοχοι εγκλημάτων πολέμου.

Για τους Γερμανούς, η αρχή του τέλους είχε σημάνει έντεκα μήνες πριν, όταν πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η απόβαση στη Νορμανδία (6 Ιουνίου 1944). Στις 23 Αυγούστου, έμπαιναν στο Παρίσι. Στις 4 Σεπτεμβρίου, πήραν και την Αμβέρσα κι ανάγκασαν τους Γερμανούς να αμυνθούν στα παλιά τους σύνορα.

Στη Δύση, ο χειμώνας έπεφτε βαρύς, εμποδίζοντας τις εχθροπραξίες. Ένας φθοροποιός πόλεμος χαρακωμάτων διεξαγόταν. Απασχολημένοι σ' άλλα μέτωπα, οι σύμμαχοι δεν έδειξαν ενδιαφέρον να πάρουν έγκαιρα την οροσειρά των Αρδενών. Κανένας δεν φανταζόταν ότι ο Χίτλερ ετοιμαζόταν να παίξει εκεί το τελευταίο του χαρτί: Τρεις χιλιάδες μαχητικά αεροπλάνα, εξακόσια τανκς και 36 μεραρχίες, από τις οποίες οι δέκα επίλεκτες θωρακισμένες, προωθήθηκαν στις Αρδένες, χωρίς οι σύμμαχοι να το αντιληφθούν.

Νύχτα, 15 Δεκεμβρίου του 1944, δόθηκε το σύνθημα. Περασμένα μεσάνυχτα, οι γερμανικές δυνάμεις ξεχύθηκαν στην άγρια οροσειρά ανατρέποντας τις συμμαχικές θέσεις και πιάνοντας τους Εγγλέζους και Αμερικανούς στρατηγούς στον ύπνο. Επί τέσσερις μέρες, η γερμανική προέλαση εξελισσόταν ακάθεκτη. Οι σύμμαχοι υποχωρούσαν στα περισσότερα σημεία του μετώπου.

Ταυτόχρονα όμως, ανασυντάσσονταν. Απέσυραν δυνάμεις από άλλα μέτωπα κι ενίσχυσαν τον στρατό τους στις Αρδένες. Στις 20 Δεκεμβρίου, οι Γερμανοί έφτασαν στην Μπαστόν και την πολιορκήσαν. Όταν, στις 22 του μήνα, ξεκίνησε η συμμαχική αντεπίθεση, η Μπαστόν δεν είχε πέσει. Στις 16 Ιανουαρίου του 1945, οι Γερμανοί βρίσκονταν στο σημείο, απ' όπου ξεκίνησαν. Η Γερμανία είχε χάσει 200.000 άνδρες, 1500 αεροπλάνα και 500 τανκς και βαριά κανόνια. Το τέλος πλησίαζε αδυσώπητο.

Οι συμμαχικές δυνάμεις ανασυντάσσονταν στη Δύση, ενώ, στο Νότο, η Ιταλία είχε χαθεί για τον άξονα και, στην Ανατολή, οι Σοβιετικοί συνέχιζαν την προέλασή τους. Η Γερμανία αισθανόταν ήδη ασφυκτικό, γύρω της, τον κλοιό.

Η σοβιετική χειμερινή επίθεση ξεκίνησε στις 13 Ιανουαρίου, παίρνοντας το Κίελσε της Πολωνίας (15 του μήνα), την Βαρσοβία (17), την Κρακοβία και το Λοντζ (19) και περικυκλώνοντας το Πότζναμ (26), το Κόνιγκσμπεργκ (28) και την Μπρεσλάου (30).

Κι ενώ οι Γερμανοί προσπαθούσαν να συνέλθουν από τα απανωτά χτυπήματα, που δέχονταν στο ανατολικό μέτωπο, ξέσπασε, μέσα στη χιονοθύελλα, η γαλλοαμερικανική επίθεση στη Δύση. Μια γερμανική στρατιά αιχμαλωτίστηκε τμηματικά για να εκκαθαριστεί το δάσος του Κολμάρ.

Οι Αμερικανοί καθυστέρησαν μπροστά στην πόλη, ώστε να προλάβουν οι γαλλικές δυνάμεις να μπουν τιμητικά πρώτες στο Κολμάρ, στις 2 Φεβρουαρίου. Οι Γερμανοί είχαν αποκοπεί. Στις 4 Φεβρουαρίου, το γαλλικό 1ο σώμα στρατού ξανάρχισε την προέλαση. Οι Γερμανοί κυκλώθηκαν κι αναγκάστηκαν να παραδοθούν στις 5 του μήνα. Ένα φρούριο έπεσε δίχως μάχη, στις 6. Ο δρόμος για τον Ρήνο είχε ανοίξει. Στις 9 Φεβρουαρίου, ολόκληρη η Αλσατία είχε εκκενωθεί από τους Γερμανούς που ανατίναξαν τις γέφυρες περνώντας στην ανατολική όχθη του ποταμού, μέσα στη Γερμανία.

Στις 7 Μαρτίου του 1945, οι Αμερικανοί κατέλαβαν ανέπαφη τη γέφυρα του Ρεμάγκεν, στον Ρήνο, και πέρασαν στην απέναντι όχθη. Το προγεφύρωμα χρειαζόταν ενίσχυση και από άλλα σημεία. Αποκτήθηκαν στις 23 του μήνα.

Μέσα του Απριλίου, οι Αγγλοαμερικανοί και οι Γάλλοι προχωρούσαν μέσα στη Γερμανία από τα δυτικά. Οι Σοβιετικοί προέλαυναν πιέζοντας στον δρόμο για το Βερολίνο, από τα ανατολικά. Οι βομβαρδισμοί ισοπέδωναν τις γερμανικές πόλεις. Το ανατολικό μέτωπο μεταφέρθηκε στον ποταμό Όντερ, λίγες ώρες απόσταση από τη γερμανική πρωτεύουσα που δεν είχε με ποιους να αμυνθεί. Μάζεψαν όσους βρήκαν μπροστά τους, τους βάφτισαν σώμα στρατού και τους έστειλαν ν' ανακόψουν τη σοβιετική επίθεση.

Στα νότια του μετώπου, ο Ροκοσόφσκι. Στα βόρεια, ο Κόνιεφ. Στο κέντρο, ο Ζούκοφ. Στις 20 Απριλίου του 1945, το Βερολίνο, παρ' όλ' αυτά, σημαιοστολίστηκε: Ο Χίτλερ γιόρταζε τα

γενέθλιά του. Γινόταν 55 χρόνων. Δώρο στον φίρερ η σοβιετική διαταγή για επίθεση. Ο Ζούκοφ πέρασε το ποτάμι και μπήκε σφήνα στη γερμανική άμυνα διασπώντας την σε δυο κομμάτια. Το σώμα στρατού της τελευταίας στιγμής διαλύθηκε. Οι δρόμοι για το Βερολίνο άνοιξαν.

Στις 21 Απριλίου, οι Σοβιετικοί έβλεπαν μπροστά τους τη γερμανική πρωτεύουσα. Στις 22, άρχισαν οι οδομαχίες. Στις 2 Μαΐου, το Βερολίνο είχε καταληφθεί. Ο Χίτλερ αυτοκτόνησε δυο μέρες πριν. Οι διάδοχοί του κατέθεσαν τα όπλα οριστικά, στις 7 Μαΐου. Η Ιταλία είχε υποκύψει προ πολλού. Η Ιαπωνία θα άντεχε ως τον Αύγουστο.

(Εθνος, 5.5.1999) (τελευταία επεξεργασία, 2.3.2009)